

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postryder verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en bij alle post-directeurs.

Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk, 30 centimen.
De aankondigingen per drukregel, 15 centimen.
De reclamant, per drukregel 25 centimen.

TONGEREN, DEN 2 MAART.

Runderpest.

De runderpest schijnt voor goed onze provincie te willen verlaten. Te Hasselt heeft zich geen geval meer aangeboden, zoo min als in de andere gemeentens van Limburg. Met genoegen kunnen wij bestatigen dat er zich geen enkel geval van veeziekte in de vijf kantons van het arrondissement Tongeren vertoond heeft. Dit is voorzeker geene rede om de minste voorzorg te verwaarloozen die tot heden door de voorzichtigheid bevolen werd. Aan de goede maatregelen die door alle overheden genomen zijn hebben wij de verdwijning der kwaal te danken. Het ware niet onmogelijk dat de veepest enen nieuwen inval deed van het oogeblik dat men de voorzorgen verwaarloost die noodig geoordeeld zijn om de veeziekte meester te worden.

Wij hebben reeds gemeld dat de runderpest uitgebroken was te Melin in de provincie Luik. In het begin wist men niet op welke wijze de runderpest aldaar overgebracht was. Thans heeft men bevonden dat eene melkverkoopster in de pachthoeve van M. Colson binnen gegaan was, zonder zelfs in de stallen te treden. Volgens alle waarschijnlijkheden heeft deze melkverkoopster de besmetting medegedeeld aan de lieden der pachthoeve die vervolgens in aanraking met de koeijen gekomen zijn en hun de veeziekte op het lijf gejaagd hebben. Dus is te Melin de runderpest in de stallen van M. Colson uitgebroken zonder dat een enkel ziek beest in de stallen is geleid, zonder dat het hoorvee in aanraking is geweest met zieke beesten, zonder dat een vreemdeling den voet in de besmette stallen geplaatst heeft. Eene vrouw heeft onvrijwillig de besmetting medegedeeld aan de dienstboden eener pachthoeve die op hunne beurt het gezond vee besmet hebben.

Ziedaar alweer een sprekend bewijs van de omzichtigheid die de pachter moet gebruiken om zijne beesten tegen de runderpest te vrijwaren. Wij herhalen nogmaals aan onze landbouwers dat zij niet genoeg voorzorgen kunnen nemen om de besmetting af te weeren. Er is nog een belangrijk punt dat niet mag uit het oog verloren worden. Het gouvernement staat eene schadevergoeding toe voor de afgestoken beesten; maar men moet goed weten dat alle vergoeding geweigerd wordt aan dengenen door wiens oorzaak de runderpest in de stallen ontstaan is. Wie dus de kleinste voorzorg verwaarloost heeft, die krijgt

niet alleen geene schadeloosstelling voor zijn verloren vee, maar hij stelt zich nog bloot aan gerechtelijke vervolgingen voor den schade die hij aan anderen door zijne onvoorzichtigheid veroorzaakt heeft.

Aangaande de runderpest schrijft men ons uit Rotterdam :

De commissie die alhier ingesteld was om een onderzoek te doen aangaande de veeziekte, heeft haar rapport aan het gouvernement ingezonden. Dit stuk behelst belangrijke bijzonderheden.

In de eerste plaats geeft het te kennen, dat de ziekte blijft heerschen en zich heeft uitgebreid, omdat er gebrek aan centralisatie heeft bestaan en door provinciale en gemeentebesturen een aantal tegenstrijdige reglementen zijn vastgesteld tusschen welke geen verband bestond, zoodat verwarring, weifeling en slaphed in het uitvoeren der voorschrevene maatregelen daaruit geveld zijn. De commissie is verder van oordeel, dat de bestaande bepalingen tegen de veeziekte slechts eenen goeden uitslag zullen hebben ingeval zij snel en eenparig worden toegepast. Zij houdt zich overtuigd, dat afmaking van alle ziek en verdacht vee, namelijk doolung van ieder rundbeest, zoo ziek als gezond, waarbij zich al ware het slechts een geval voordoeft, het eenige middel is, dat tot uitroeying der ziekte kan leiden. Om daarin de vereischte eenheid te bekomen, moet een krachtig personeel, onder de leiding van een man, met de noodige wilskracht begraafd, met de toepassing van dien maatregel belast worden. De commissie stelt dus voor, dat de regeering den onttrek der besmette streek nauwkeurig aanwijze, aldaar alle vervoer van vee tot 1 mei verbiede en bij den rand der besmette verklaarde streek overal gelijktijdig beginne met de afmaking, voortgaande naar het middelpunt, terwijl de stallen zorgvuldig moeten gedesinfecteerd worden. De commissie schat de kosten, aan de uitvoering van haar voorstel verbonden, op 5 à 10 miljoen gulden, en voegt er bij dat de uitroeying van den veetyphus zulke opoffering waard is. Mocht de ziekte zich over het geheele land verspreiden, dan zou de schade zoo aanzienlijk zijn en zouden de voornaamste bronnen onzer nationale welvaart gedurende een reeks van jaren zoozeer kwijnen, dat de commissie zelfs nog grooter offerten, dan die nu gebracht moeten worden, gerechtvaardigd zou achten. Halve maatregelen zullen echter niet baten, en het plan moet ten volle of in het geheel niet uitgevoerd worden. Ter bestrijding der kosten beveelt de commissie het heffen van een hoorngeel aan.

onbestaanbaar is met de ondeugden van lediggang, wangedrag, onmatigheid, verkwesting.

Al wie handen en goeden wil heeft, bezit hiertoe de noodige hulpmiddelen. De Apostel Paulus heeft gezegd, « dat zoo niemand niet wil werken, dat hij ook niet eie. » Ook schijnt het gezegde dat men zijn brood moet verdienen wel aan te duiden, dat men niet waardig is het te genieten, zonder het voor arbeid te koopen.

Socrates zegt : « Het is duidelijk, dat hij die geen ambacht kent en het land niet bebouwen wil, of het voornemen koestert om van diefstal, roof of aalmoezen te leven, of geheel waanzinnig is. »

In welk beroep men overigens geplaatst is, den handel, het fabriekwezen, den landbouw, den handarbeid of de talrijke loopbanen, die met eere kunnen volbracht worden, er is geen middel om rijk te worden zonder behulp der spaarzaamheid. Indien men den oorsprong der voornaamste fortuinen van onzen tijd nagaat, zal men zien, dat de meesten meer zijn voortgesproten uit langzame ophooping der spaarzaamheid dan uit wel geslaagde schitterende ondernemingen.

Onder de verschillende middelen om rijk te worden heeft de spaarzaamheid dit voordeel, dat zij noch bijzondere talenten vordert, noch een scherppzinnig vernuft, en het geluk niet behoeft mede te loopen. Zij behoef ook geen ondernemingsgeest. Zij is voor allen toegankelijk, terwijl de uitstekendste geesten haar tevens niet straffeloos kunnen minachten. Bij armoede, middelmatig vermogen en welstand is zij even zeer van toepassing. Zij voegt op al de sporten der maatschappelijke ladder.

Men zegge niet, dat het geringe bedrag der loonen den werkheden belet eenige besparing te maken. De ondervinding leert, dat het mogelijk

Geschild tusschen Pruisen en Holland.

Door geheel Holland houdt men zich thans bezig met het geschil dat er ontstaan is met Pruisen.

Over eenigen tijd heeft het hollandsch gouvernement besloten van de vestingen van Maestricht en Venlo niet meer te wapenen, de fortificaties dezer steden aftewerpen en er de garnizoenen uit terug te roepen.

Het pruisisch gouvernement toont zich ontevreden over dit ontwerp en beweert dat zijne eige zekerheid bedreigd wordt ingeval de vestingen van hollandsch Limburg ontwapend worden. Pruisen wil dus zelve een garnizoen in Maestricht en Venlo leggen en daarenboven eenen militairen weg naar den Maas aanleggen.

Zoo als het te verwachten was, hebben deze eischen van het pruisisch gouvernement de grootste opschudding in Holland veroorzaakt. De oude nederlandsche vaderlandsliefde leeft nog en de opgeblazenheid van M. Bismarck zou somtijds voor het goede recht van Holland wel moeten onderdoen.

Terugkeer der Belgen uit Mexico.

Het belgisch legioen dat den oorlog in Mexico is gaan voeren ten voordeele van keizer Maximiliaan keert in België terug. Het dagorde van maarschalk Bazaine kondigt deze tijding officieel aan en spreekt met den grootsten lof over de dapperheid welke de Belgen in Mexico aan den dag gelegd hebben.

Dit laatste is ook niet twijfelachtig : De Belgen hebben zich in de mexikaansche expeditie heldhaftig gedragen, en men kan het principieel dezer expeditie afkeuren, maar men zal niet loochenen dat het expeditie-korps getoond heeft, dat er nog bloed in het hart zit.

Onze Belgen brengen niets mee uit dat verre land dan de faam dat zij goed gevochten hebben : de andere beloften door het keizerrijk gedaan, blijven on vervuld en hunne dankbaarheid jegens het mexikaansche gouvernement kan inderdaad niet groot zijn — te meer daar het principieel, waarvoor men hen deed vechten, niet heel belgisch was.

Laat ons echter het principieel vergeten en te vreden zijn dat, wat er nog overschiet uit die ongelukkige expeditie, eindelijk behouden en in ons midden is terug gekeerd, en kan het gedane feit niet meer herdaan worden, dan ten minste hebben wij de verzekering dat de zaak niet meer zal vergeren.

Mexico is nu aan zijn eigen lot overgelaten; de vreemde troepen hebben het verlaten, en

is te sparen in het minste en onzekerste bedrijf, te weten dat van bedelaar. Het is niet vreemd dat lieden, die van de openbare liefdadigheid leefden en nooit eenig ander middel van bestaan hadden, onverwachts eene schoone erfenis nalaten. Een werkmans kan beweren, dat het hem onmogelijk is iets te besparen, en zijne bewering door schijnbare redenen volhouden. Het eenige overtuigende antwoord is het voorbeeld van zijn buurman, wiens het onder dezelfde of ongunstiger omstandigheden gelukt, om te sparen en zich eenig vermogen te verwerven.

De eerste en voornaamste regel der spaarzaamheid is niets nutteloos uit te geven. Niet door het bedrag, maar door het nut moet de uitslag gerechtvaardigd worden. Door niet op kleine uitgaven te letten, gewent men zich aan verkwesting bij groote uitgaven.

Er zijn lieden, die zin hebben in alles wat zij zien. « Geen koopzietke te hebben is zoo goed als eene inkomst te bezitten, » zegt Cicero. Een Engelsch schrijver zegt wijselijk : « Koop nooit uit slecht begrepen spaarzaamheid, hetgeen zij niet noodig hebt, onder voorwendsel, dat het goedkoop is. » Aan verleiding ontbreekt het hier niet. De onnoodigste zaken worden op alle mogelijke wijzen te koop aangeboden en aan 't zoogenaamde « koopjes » is geen gebrek.

Een niet minder gewichtige regel is van terstond te betalen. Het is het beste middel om goed en goedkoop gediend te worden. « Die zijn schulden betaalt verarmt niet, » zegt het spreekwoord. Aan zijne verplichtingen te voldoen is inderdaad de eerste schrede op den weg der onafhankelijkheid en der fortuin.

Het is een treurig en bedroevend schouwspel, wanneer men iemand aantreft van een edel gemoed, die, vroeger uitermate gevoelig op het punt van eer en eerlijkheid, allengs onder den

Frankrijk trekt de hand van het waggelende keizerrijk. Dat had men van den eersten oogenblik moeten doen : doch nog eens, laat ons dat alles over het hoofd zien en te vreden zijn, dat onze landgenoten terug gekeerd zijn en de belgische naam ginder niet meer in al die verwarring kan worden gemengd.

De heer Frère, minister van finantiën, heeft aan de Kamer der Volksvertegenwoordigers voorgesteld, om den broeder des Konings en aan eene Pruisische prinses eene levenslange rent van 50.000 franken te geven, boven degene van 150.000 franken, die de graaf van Vlaanderen reeds geniet — in andere woorden : *het vruchtgebruik van een miljoen.*

Indien iemand aan de Kamer voorstelde, telken jare aan 50 der armste en braafste meisjes van het land, eene kleine huwelijksgift te verleen van 1000 franken, de Kamer zou ongetwijfeld antwoorden met eenen schaterlach. En zij zou wel doen. Indien eenig voorstaander der gouvernementele tusschenkomst aan het departement der binnenlandsche zaken vroeg, 50.000 franken per jaar uit te deelen in hulpgeld voor den bouw van werkmanswoningen, dan zou de heer Vandenpeereboom zeker antwoorden, dat het gouvernement geene maatschappij van liefdadigheid is. En wij zouden hierin nogmaals van zijn gedacht zijn.

Maar waarom dan die akt van liefdadigheid jegens den graaf van Vlaanderen en zijne toekomstige echtgenoot? Zou de liefdadigheid, aande gouvernementen verboden door de staats-huishouding, als er wezenlijke behoeftigen te ondersteunen zijn, toegelaten zijn wanneer er kwestie is den rijkdom te verrijken?

Zou het zijn om de persoonlijke verdiensten van den graaf van Vlaanderen te beloonen? Of zou de erfenis van onzen overleden Koning te gering bevonden worden?

Wij moeten bekennen, dat wij geen bevestigend antwoord op eene dezer vragen geven kunnen. (Commerce de Gand.)

Zon-Eclips.

Men weet reeds dat de eclips van 6 maart de schoonste en merkwaardigste der eclipsen in deze eeuw zal zijn. Zij zal ringvormig wezen. 't is te zeggen dat de maan zoo volkomen over de zon zal voortdrijven, dat deze laatste enkel eene lichting meer zal laten zien.

Deze eclips herinnert die van 1 april 1764, en voor welke men nog al zonderlinge maatregelen genomen had. Het fransch gouvernement deed

druk der omstandigheden zwicht, eerst verschuoning inbrengt met den blos der schaamte op de kaken, van vrees heeft om vrienden te ontmoeten, van wie hij wellicht geld geleend heeft, en later allerlei kunstgrepen en uitvluchten te baat neemt, om de betaling zijner nietige schulden uit te stellen of te ontwijken, totdat hij eindelijk met leugen en bedrog gemeenzaam geworden en in openbaren oorlog met het menschedom gekomen, al de verhevenheid en waardigheid van den mensch verliest.

Een onfeilbaar middel om het maken van schulden te vermijden en tevens een van de hoofdtregels der spaarzaamheid bestaat daarin, dat men niet zijn gansche inkomten vertoert.

Men moet bedacht zijn op onvoorziene omstandigheden en steeds trachten zijn lot te verbeteren, ten einde bij het klimmen der jaren niet in verval te geraken. Al wie zijne herinneringen nagaat, zal tot de overtuiging komen, dat ons zelden een buitengewoon voordeel of onverwachte winst te beurt valt, zoo als een vondst, een legaat, eene erfenis. Maar onvoorziene ongelukken storten plotseling als een sneeuwval op ons neder.

Een ander voorschift bestaat daarin, dat men zijne zaken zoo veel mogelijk zelf verricht. De la Fontaine zegt daarom te recht :

Te slapen, en uw hulp van anderen af te wachten, Moet gij de grootste dwaling achten.

Orde, zorg en zindelijkheid zijn de grootste bondgenooten der spaarzaamheid. Orde geeft aan de verschillende zaken de geschikte plaats; zorg houdt ze in stand en stelt ze in staat aan hare bestemming te beantwoorden; zindelijkheid draagt tot hare duurzaamheid en sieraad bij.

Zijne ontvangsten en uitgaven dagelijks aan te teekenen is ook een voortreffelijke maatregel van

EEN HUISMIDDELTJE

OM RIJK TE WORDEN.

De natuurlijke geneigtheid van den mensch is om te leven, zonder op de toekomst bedacht te zijn.

Spaarzaamheid is geene oorspronkelijke geneigtheid, zij is een gevolg van redenen en ondervinding, een gevolg der ware wijsheid, — men verwarre haar niet met de afschuwelijke gierigheid — een middel om eene minder zorgvolle toekomst in te gaan of — wilt gij liever, lezers, maar versta dat woord dan in christelijken zin — een middel om betrekkelijk rijk te worden.

Onze goddelijke Verlosser heeft aan zijne leerlingen eene voortreffelijke les van spaarzaamheid gegeven, na het wonder van de vermenigvuldiging der broden : « Verzamelt de overgeschoten brokken, opdat er niets verloren ga. » Op hetzelfde oogenblik, dat Hij zijne oneindige macht kwam openbaren, leerde Hij aan anderen bedachtzaamheid, welke Hij alleen niet behoefde.

De spaarzaamheid is het voornaamste en onfeilbaarste middel, om rijk te worden. Alle menschen zijn niet even geschikt om geld te verdienen, maar allen kunnen iets besparen. Er zullen er weinig gevonden worden, die niet moeten erkennen, dat, wanneer zij al de kleine sommen, die zij zonder noodzakelijkheid hebben uitgegeven, gespaard hadden, zij tegevoerdig eene aardig vermogen zouden bezitten.

Het spreekt van zelf, dat arbeid eerst de inkomsten of winsten moet scheppen, waarover de spaarzaamheid moet beschikken en dat zij